
Holbergprisen 2011 – Årsmelding

Bakgrunn

Ludvig Holbergs minnefond ble opprettet av Stortinget 1. juli 2003 med en fondskapital på 200 millioner kroner. Fra avkastningen av fondet stiller Kunnskapsdepartementet midler til rådighet for Universitetet i Bergen for utdeling av Holbergs internasjonale minnepris, Nils Klim pris til en yngre nordisk forsker og for tiltak for barn og unge. Hovedformålet med minnefondet er å heve status i samfunnet til humaniora, samfunnsfag, juss og teologi. Holbergs internasjonale minnepris, på 4.5 mill kroner ble delt ut første gang i 2004.

Universitetet har ansvar for å disponere avkastningen av Ludvig Holbergs minnefond og mottar årlige tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet om det. Universitetsstyret har delegert myndighet til styret for minnefondet (sak 7/04). Universitetet sender årlig rapport om arbeidet med Holbergprisen og bruken av midlene til Kunnskapsdepartementet, etter å ha behandlet årsmelding fra styret for Holbergprisen, som vedtok vedlagte melding 23.03.12.

Årsmelding for 2011

Holbergs internasjonale minnepris 2011 ble tildelt professor Jürgen Kocka, Freie Universität Berlin. Nils Klim-prisen ble tildelt førsteamanuensis Jørn Jacobsen, ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen.

Mysen videregående skole fikk Holbergprisen i skolens førstepris, Lundeneset videregående skole fikk annen pris og Vadsø videregående skole tredje pris. Lærerprisen gikk til Sissel Husebråten og Marit Opperud, Mysen videregående skole.

Ved utdelingene var det en rekke faglige arrangementer. Bergen kommunen holdt Holbergprisens fest i Sjøfartsmuseet og Kunnskapsdepartementet bankett i Håkonshallen til ære for Holbergprisvinneren. I tillegg var det et arrangement i samarbeid med Festspillene i Bergen og Holbergprisvinneren deltok i et arrangement i Litteraturhuset i Oslo.

Universitetsdirektørens kommentar

Regnskapet for 2011 har et lite overskudd, blant annet fordi sekretariatet i perioder av året arbeidet med oppgaver ved andre enheter ved universitetet. Arbeidet med å gjøre Holbergprisen bedre kjent nasjonalt og internasjonalt fortsetter og www.holbergprisen.no er en viktig kanal for formidling. Etter statuttene for Holbergprisen skal det oppnevnes nytt styre for Holbergprisen fra 1.08.2012, det vises til egen sak om dette.

Med dette anbefales styret å gjøre følgende

Vedtak:

Universitetsstyret godkjenner årsmeldingen for Holbergprisen for 2011 for oversending til Kunnskapsdepartementet.

13.4.2012/ hhb

Vedlegg: Årsmelding for Holbergprisen 2011



ÅRSMELDING 2011

1. Om fondet	2
2. Prisvinnere 2011	2
3. Arrangement/informasjon	2
4. Økonomi	4
5. Holbergprisens sekretariat	5
6. Kommentar	5

1. Om fondet

I brev av 24. januar 2011 meddeler Kunnskapsdepartementet at Universitetet i Bergen er bevilget kroner 9 103 403,57 til for året 2011 på kap. 287 post 56 Ludvig Holbergs forskningspris. Dette tilsvarer ett års avkastning av Ludvig Holbergs minnefond. Ludvig Holbergs minnefond administreres av et styre oppnevnt av Universitetet i Bergen og et sekretariat tilknyttet dette. Pristildelinger skjer på grunnlag av innstilling fra fagkomiteer for de tre prisene; Holbergs internasjonale minnepris, Nils Klim-prisen og Holbergprisen i skolen. Se nærmere om dette i pkt 5.

2. Prisvinnere 2011

Holbergs internasjonale minnepris: Professor Jürgen Kocka, Freie Universität Berlin

Nils Klim-prisen: Førsteamanuensis Jørn Jacobsen, Universitetet i Bergen

Holbergprisen i skolen:

1. pris: Mysen videregående skole med prosjektet "Kulturkonflikter i samfunnet"
 2. pris: Lundeneset videregående skole med prosjektet "Brysme byrder" om selvbylde blant ungdom.
 3. pris: Vadsø videregående skole med prosjektet "Kongekrabben. Ressurs eller fiende?"
- Lærerpris: Sissel Husebråten og Marit Opprud, Mysen videregående skole

3. Arrangement/informasjon

- Januar/desember, besøk og metodeforelesninger ved videregående skoler i Norge
- 5. februar, stand for Holbergprisen i skolen på Fagpedagogisk dag, Universitetet i Bergen
- 15 mars, kunngjøring av Holbergprisen/Nils Klim-prisen 2010
- 16. mai, Holbergprisvinner møter Tora Aasland i Den norske Ambassaden i Berlin
- 6. juni, velkomstmiddag for prisvinnere, Bergen
- 6. juni, Nils Klimprisvinner foreleser på juridisk fakultet, Universitetet i Bergen
- 6. juni, teaterbesøk med prisvinnere og følge på Marthaler, +/- 0, Den Nationale Scene
- 7. juni, fagdag for finalistelevene, Holbergprisen i skolen
- 7. juni, Holbergprisens symposium, Universitetet i Bergen
- 7. juni, Nils Klimprisvinner møter finalistelevene i Holbergprisen i skolen
- 7. juni, Logen, Holbergprisvinner Kocka i samtale med direktør for Festspillene i Bergen, Per Boye Hansen
- 7. juni, Holbergprisens fest, ordfører i Bergen kommune er vertskap
- 8. juni, prisutdeling Holbergprisen i skolen, Bergen
- 8. juni, Holbergprisvinner i samtale med Kronprinsen
- 8. juni, prisutdeling Holbergprisen og Nils Klim-prisen, Bergen
- 8. juni, Regjeringens bankett, Høyere utdanning og forskningsminister er vertskap
- 9. juni, Holbergprisvinner gjester Litteraturhuset i Oslo, samtale med Knut Kjeldstadli
- 23-24 september, stand på Forskningsdagene i Bergen
- 3. november, skoleprisen, lærerseminar i Bergen
- Stands: Christiekonferansen vår, Studentsenteret høst

Nettsidene www.holbergprisen.no er en viktig kanal for formidling av prisene. Her legges det ut informasjon om prisvinnere og arrangementer og opptak fra symposia/intervjuer gjøres tilgjengelig. Sekretariatet får årlige tilbakemeldinger fra alle deler av verden om at dette er et nyttig verktøy, og at utlagt materiale brukes som pensum ved universiteter bl.a. i England. Holbergprisens nettsider hadde omlag 23 000 besøkende i 2011. Dette er omtrent det samme som i 2010. 62 % av besøkende på Holbergprisens nettsider kommer fra Norge. USA er nest størst med ca. 7 %, dernest Tyskland med 5 %. Holbergprisen har også et økende publikum i sosiale medier med henholdsvis 254 følgere på Facebook og 455 følgere på Twitter.

Medier: Det var en økning i antall medieoppslag også i 2011. Dette er ei jevn utvikling vi har sett de siste årene. Prisvinnerne faglige nettverk og deres institusjoner er svært sentrale i arbeidet med å nå ut i internasjonale medier, i tillegg til tett relasjon til ambassader, redaktører i norske medier og ulike internasjonale pressenettverk. Mediene er i stadig endring og det er utfordrende å finne gode måleverktøy. Sekretariatet har lagt stor vekt på å utvikle nettsidene og ta i bruk sosiale medier.

Nominasjonsprosessen:

Professorer ved universiteter og høyere utdanningsinstitusjoner over hele verden, og særlig i Europa og USA, inviteres ved brev og e-post til å nominere kandidater til Holbergs internasjonale minnepris. Nordiske mottagere blir også anmodet om å foreslå kandidater til Nils Klim-prisen. Alle videregående skoler i Norge inviteres til å delta i Holbergprisen i skolen.

Invitasjon til å nominere kandidater til Holbergs internasjonale minnepris, og informasjon om årets vinner, kunngjøres i New York Review of Books (USA), Chronicle of Higher Education (USA), Times Literary Supplement (UK), Forschung und Lehre (Tyskland) samt på nettstedene www.signandsight.com og www.eurozine.com. Holbergprisen i skolen hadde annonse på Utdanningsnytt.no med knappannonse over 2 uker.

Holbergprisen	Nominasjoner	Kandidater
2011	68	61
2010	74	43
2009	74	43
2008	78	66

NB! Endringer i antall nominasjoner har vist en naturlig utvikling gitt prisens levetid. I begynnelsen ble det sendt inn en rekke useriøse nominasjoner, mens kvaliteten senere er gradvis forbedret.

Nils Klimprisen	Nominasjoner	Nye nominasjoner
2011	9	4
2010	10	8
2009	7	4
2008	11	7

Nils Klim-prisen tildeles yngre forskere under 35 år. Kandidater fra tidligere år som fremdeles er under denne aldergrensen blir automatisk renominert.

Holbergprisen i skolen	Antall skoler	Antall elevprosjekter
2011	12	31
2010	9	27
2009	11	29
2008	14	53

NB! Fra og med 2009 foretar hver enkelt skole utvelgelse av de tre beste prosjektene fra sin skole.

4. Økonomi

Sekretariatet for Holbergprisen har også dette året foretatt kostnadskutt. Dette har vært gjort ved tiltak for å begrense reiseutgiftene for styre og fagkomiteer, samt at sekretariatet har arbeidet med andre oppgaver ved Universitetet i Bergen, noe som har begrenset lønnsutgiftene som skal belastes bevilgningen til Holbergprisen. Selv om regnskapet for 2011 viser et overskudd, vil det være behov for stram kostnadsstyring også i 2012.

Hovedtall	Budsjett 2011	Regnskap 2011	Regnskap 2010
Inntekter fra KD (avkastning)	9 103 000	9 103 404	9 101 038
Andre inntekter	0	0	0
Overført fra i fjor	903 300	903 350	300 400
Totalt til disposisjon	10 006 300	10 006 754	9 401 438
Totale kostnader	9 591 800	9 096 013	8 631 327
Resultat ¹⁾	414 500	910 741	770 111

Spesifikasjon kostnader	Budsjett 2011	Regnskap 2011	Regnskap 2010
Prispenger	4 795 000	4 795 000	4 795 000
Skoleprosjektet	300 000	264 940	323 006
Styre og fagkomité	1 279 000	757 919	642 663
Arrangementene	985 800	828 776	778 492
Informasjon	425 000	424 217	407 625
Administrasjon	1 807 000	2 025 161	1 684 541
Sum kostnader sekretariatet	4 796 800	4 301 013	3 836 327
Totale kostnader 2011	9 591 800	9 096 013	8 631 327

¹⁾ Universitetet i Bergen bidrar med ressurser gjennom å stille kontorer og infrastruktur gratis til disposisjon for prosjektet. Verdien av dette fremgår ikke av vedlagte regnskap, men er beregnet til å utgjøre kr 294.000 i 2011 (3 årsverk à kr 98 000). Dette medfører at det reelle resultatet i 2011 er kr 616 741.

5. Holbergprisens sekretariat

- Trine Kleven – prosjektleder i 100 % stilling. Arbeidet med oppgaver ved studieadministrativ avdeling ved universitetet høsten 2011.
- Bent Sigmund Olsen – førstekonsulent i 100 % stilling informasjon/logistikk. Permisjon til 15. oktober. Utførte oppgaver ved universitetets kommunikasjonsavdeling høsten 2011.
- Kaia Tetlie – vikarierte for Bent Sigmund Olsen 1. februar til 1. juli.
- Barbara Wendelbo – førstekonsulent, ansvar for Holbergprisen i skolen i 80 % stilling.
- Pål Schroeder – konsulent nettsidene timebasis.
- Student fra Praktisk informasjonsarbeid ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier ved Universitetet i Bergen hospiterte hos Holbergprisen i fem uker våren 2011.
- Inger Marie Okkenhaug – forsker, sekretær for fagkomiteene i 20 % stilling.
- Ivar Bleiklie – faglig leder, 50 % stilling fra august 2010.

Styret for Ludvig Holbergs minnefond

Professor Jan Fridthjof Bernt, Universitetet i Bergen (styreleder)

Professor Arild Underdal, Universitetet i Oslo

Professor Marit Aamodt Nilsen, Universitetet i Agder

Professor Petter Aaslestad, NTNU

Utdanningsdirektør Kjellbjørg Lunde, fylkesmannen i Hordaland

Holbergprisens fagkomité

Professor Turid Karlsen Seim/Professor Christoph Marksches

Professor Kwame Anthony Appiah

Professor Helga Nowotny

Professor Lars Björne

Professor Mary Jacobus

Nils Klimprisens fagkomité

Professor Britt Louise Gunnarsson

Professor Páll Skulason

Professor Björn Wittrock

Professor Kirsti Strøm Bull

Professor Martti Nissinen

Jury Holbergprisen i skolen

Professor Arild Raaheim

Lektor Anita Pedersen

Forsker Henrik Bastiansen

Professor Thorolf Krüger

6. Kommentar

Det er vår vurdering at arbeidet med de tre prisene Holbergs internasjonale minnepris, Nils Klim-prisen og Holbergprisen i skolen var svært vellykket i 2011. Publikumstallene var tilfredsstillende på alle arrangementene. Tilbakemeldinger i etterkant tyder også på at gjester og publikum oppfattet gjennomføringen av disse som profesjonell, høytidelig og i tråd med forventningene. I tillegg til den internasjonale sammensetning av Holbergkomiteen og Nils Klimkomiteen ivaretas målsettingen om internasjonal forankring

for prisene ved invitasjon av fremstående internasjonale forskere ved Holbergprisens symposium, som holdes med utgangspunkt i prisvinnerns arbeid.

Heller ikke i 2011 var det økonomisk mulig å få til en presentasjon av prisen i prisvinnerns hjemland, slik det ble gjort de fire første årene. På grunn av de begrensede økonomiske rammer ble også programmet i tilknytning til pristildelingene presset sammen fra tre til to dager. Dette medførte at vi måtte avvikle symposiet i en kortere og mer intensiv form. Dette fungerte ganske godt, men i ettertid har vi fått tilbakemeldinger om at dette formatet ga for liten plass til prisvinner selv. En vesentlig besparelse ligger også i at Bergen kommune nå har påtatt seg oppgaven som vertskap for Holbergprisens fest, som holdes i Sjøfartsmuseet. I tillegg hadde vi for andre gang et fellesarrangement i lag med Festspillene i Bergen. På denne måten ble tilknytningen mellom Holbergprisen og Bergen by styrket og synliggjort. Som tidligere år gjestet Holbergprisvinner Litteraturhuset i Oslo etter arrangementene i Bergen – dette er et svært vellykket arrangement.

I 2012 vil det bli lagt vekt på å øke antall nominasjoner til Nils Klim-prisen. Faglig leder, professor Ivar Bleiklie, vil ha et særlig ansvar for dette arbeidet. Sekretariatet vil fortsette arbeidet med å utvikle gode arrangementer og å øke synligheten internasjonalt.